

Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsioon

Koostatud 11. mail 2011 Istanbulis

Preambul

Euroopa Nõukogu liikmesriigid ja teised konventsioonile allakirjutanud,

meenutades inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni (ETS nr 5, 1950) ja selle protokolle, Euroopa sotsiaalharta (ETS nr 35, 1961, muudetud 1996, ETS nr 163), Euroopa Nõukogu inimkaubandusega võitlemise konventsiooni (CETS nr 197, 2005) ning laste kaitset seksuaalse ärakasutamise ja seksuaalse kuritarvitamise eest käsitlevat Euroopa Nõukogu konventsiooni (CETS nr 201, 2007);

meenutades järgmisi Ministrite Komitee soovitusi Euroopa Nõukogu liikmesriikidele: soovitus Rec(2002)5 naiste kaitsmise kohta vägivalla eest, soovitus CM/Rec(2007)17 soolise võrdõiguslikkuse standardite ja mehhanismide kohta, soovitus CM/Rec(2010)10 naiste ja meeste rolli kohta konfliktide ennetamisel ja lahendamisel ning rahu tagamisel ja teisi asjakohaseid soovitusi;

arvestades nende Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtulahendite üha kasvavat hulka, millega kehtestatakse naistevastase vägivalla olulised standardid;

võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti (1966), majanduslike, sotsiaalsete ja kultuurialaste õiguste rahvusvahelist pakti (1966), Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta (1979) ja selle fakultatiivprotokolli (1999) ning naiste diskrimineerimise likvideerimise komitee üldist soovitus nr 19 naistevastase vägivalla kohta, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni lapse õiguste konventsiooni (1989) ja selle fakultatiivprotokolle (2000) ning Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni puuetega inimeste õiguste konventsiooni (2006);

võttes arvesse Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuuti (2002);

meenutades rahvusvahelise humanitaarõiguse põhimõtteid ning eriti Genfi (IV) konventsiooni tsiviilisikute kaitse kohta sõja ajal (1949) ning selle I ja II lisaprotokolli (1977);

mõistes hukka naistevastase vägivalla ja perevägivalla kõik vormid;

tunnistades, et naiste ja meeste *de iure* ja *de facto* võrdõiguslikkuse saavutamisel on oluline roll naistevastase vägivalla ennetamisel;

tunnistades, et naistevastane vägivald on naiste ja meeste ajalooliselt kujunenud ebavõrdsete võimusuhte väljendus, mis on põhjustanud meeste ülemvõimu naiste üle ja naiste diskrimineerimise ning mis on kujunenud takistuseks naiste täielikule arengule;

tunnistades naistevastase vägivalda struktuurset soopõhist iseloomu ja seda, et naistevastane vägivald on üks olulisimaid sotsiaalseid mehhanisme, millega naised surutakse meestest alamasse positsiooni;

tunnistades sügava murega, et naised ja tütarlapsed kogevad sageli vägivalda tõsiseid vorme, nagu perevägivald, seksuaalne ahistamine, vägistamine, sundabielud, niinimetatud au kaitsmise nimel toimepandavad kuriteod ning suguelundite ümberlõikamine, mis kujutavad endast naiste ja tütarlaste inimõiguste tõsiseid rikkumisi ning on oluliseks takistuseks naiste ja meeste võrdõiguslikkuse saavutamisel;

tunnistades tsiviilelanikke, eriti naisi mõjutavaid inimõiguste jätkuvaid rikkumisi relvakonfliktides, mis leiavad aset laialdaste või süstemaatiliste vägistamiste ja seksuaalvägivalda vormis, ning soolise vägivalda potentsiaalset kasvu nii konfliktide ajal kui ka nende järel;

tunnistades, et naiste ja tütarlaste puhul valitseb meestest suurem oht langeda soolise vägivalda ohvriks;

tunnistades, et perevägivald mõjutab naisi ebaproportsionaalselt, märkides samas, et perevägivalda ohvriks võivad langeda ka mehed;

tunnistades, et perevägivalda ohvriks on lapsed, sealhulgas perevägivalda pealtnägijatena;

seades eesmärgiks Euroopa, kus poleks kohta naistevastasele vägivaldale ja perevägivaldale, on kokku leppinud järgmises.

I peatükk. Eesmärgid, mõisted, võrdõiguslikkus ja mittediskrimineerimine, üldised kohustused

Artikkel 1. Konventsiooni eesmärgid

1. Konventsiooni eesmärgid on:

- a) kaitsta naisi vägivalda kõigi vormide eest, ennetada naistevastast vägivalda ja perevägivalda, võtta selle eest vastutusele ja likvideerida see;
- b) aidata kaasa naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimisele ning edendada naiste ja meeste sisulist võrdõiguslikkust, sealhulgas naiste õiguste edendamise kaudu;
- c) töötada välja igakülgne raamistik, poliitika ja meetmed naistevastase vägivalda ja perevägivalda kõigi ohvrite kaitsmiseks ja abistamiseks;
- d) edendada rahvusvahelist koostööd naistevastase vägivalda ja perevägivalda likvideerimiseks;

- e) toetada ja abistada organisatsioone ja õiguskaitseorganeid, et nad teeksid tõhusat koostööd ja võtaksid omaks tervikliku lähenemise naistevastase vägivalla ja perevägivalla likvideerimisele.
2. Konventsiooni tõhusa rakendamise tagamiseks konventsiooniosaliste poolt sätestab konventsioon konkreetse järelevalvemehhanismi.

Artikkel 2. Konventsiooni kohaldamisala

1. Konventsiooni kohaldatakse naistevastase vägivalla kõigi vormide, sealhulgas perevägivalla suhtes, mis mõjutab naisi ebaproportsionaalselt.
2. Konventsiooniosalisi julgustatakse kohaldama konventsiooni perevägivalla kõigi ohvrite suhtes. Konventsiooniosalised pööravad konventsiooni rakendamisel erilist tähelepanu soolise vägivalla naisohvritele.
3. Konventsiooni kohaldatakse nii rahu ajal kui ka relvastatud konflikti olukorras.

Artikkel 3. Mõisted

Konventsioonis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) *naistevastane vägivald* – naiste inimõiguste rikkumine ja naiste diskrimineerimise vorm; see tähendab kõiki soolise vägivalla akte, mille tulemusena või võimaliku tulemusena tekitatakse naisele füüsilisi, seksuaalseid, psüühilisi või majanduslikke kahjusid või kannatusi, sealhulgas selliste aktidega ähvardamist, sundi või omavolilist vabadusest ilmajätmist, sõltumata sellest, kas see leiab aset avalikult või eraelus;
- b) *perevägivald* – igasugused füüsilise, seksuaalse, psüühilise ja majandusliku vägivalla aktid, mis leiavad aset perekonnas või koduseinte vahel või endiste või praeguste abikaasade või partnerite vahel, sõltumata sellest, kas vägivallaakti toimepanija elab või on elanud ohvriga samas elukohas;
- c) *sotsiaalne sugu* – sotsiaalselt konstrueeritud rollid, käitumine, tegevused või omadused, mida antud ühiskond naistele ja meestele sobivaks peab;
- d) *naistevastane sooline vägivald* – vägivald, mis on suunatud naise vastu põhjusel, et tegemist on naisega, või mis mõjutab naisi ebaproportsionaalselt;
- e) *ohver* – iga füüsiline isik, kelle suhtes rakendatakse punktis a või b nimetatud käitumist;
- f) *naised* – hõlmab alla 18-aastaseid tütarlapsi.

Artikkel 4. Põhiõigused, võrdõiguslikkus ja mittediskrimineerimine

1. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke ja muid meetmeid, et edendada ja kaitsta kõigi inimeste, eriti naiste õigust elada vägivallavaba elu nii era- kui ka avalikus sfääris.
2. Konventsiooniosalised mõistavad hukka naiste diskrimineerimise kõik vormid ning võtavad viivitamata vajalikke seadusandlikke ja muid meetmeid vägivalla ennetamiseks, eriti:
 - sõnastades oma riigi põhiseaduses või muudes asjakohastes õigusaktides naiste ja meeste võrdõiguslikkuse põhimõtte ning tagades selle põhimõtte rakendamise tegelikkuses;
 - keelustades naiste diskrimineerimise, sealhulgas vajaduse korral karistuste rakendamise kaudu, ning
 - tühistades ja kaotades naisi diskrimineerivad seadused ja tavad.
3. Konventsiooni sätete, eriti ohvri õiguste kaitse meetmete rakendamine konventsiooniosaliste poolt tagatakse ilma mis tahes alusel diskrimineerimiseta, olgu selleks bioloogiline sugu, sotsiaalne sugu, rass, nahavärvus, keel, usutunnistus, poliitilised või muud veendumused, rahvuslik või sotsiaalne päritolu, rahvusvähemusse kuuluvus, varaline seisund, sünnijärgne päritolu, seksuaalne sättumus, sooline identiteet, vanus, tervise seisund, puue, perekonnaseis, välismaalase või põgeniku staatus või muu staatus.
4. Erimeetmeid, mis on vajalikud soolise vägivalla ennetamiseks ja naiste kaitsmiseks soolise vägivalla eest, ei käsitata konventsiooni alusel diskrimineerimisena.

Artikkel 5. Riigi kohustused ja hoolsuskohustus

1. Konventsiooniosalised hoiduvad osalemast mis tahes naistevastase vägivalla aktis ning tagavad, et riigiasutused, ametnikud, organid, institutsioonid ja teised riigi nimel osalejad käituvad kooskõlas selle kohustusega.
2. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke ja muid meetmeid hoolsuskohustuse täitmiseks, et ennetada, uurida, karistada ja hüvitada käesoleva konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvaid vägivallaakte, mis on toime pandud valitsusest sõltumatute osalejate poolt.

Artikkel 6. Sootundlik poliitika

Konventsiooniosalised kohustuvad konventsiooni rakendamisel ja mõjude hindamisel arvestama soo aspekti ning edendama ja efektiivselt rakendama naiste ja meeste võrdõiguslikkuse poliitikat ja naiste õigusi.

II peatükk. Terviklik poliitika ja andmete kogumine

Artikkel 7. Terviklik ja koordineeritud poliitika

1. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke ja muid meetmeid, et võtta vastu üleriigiline tõhus, terviklik ja koordineeritud poliitika, mis hõlmab kõiki vajalikke meetmeid konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate kõigi vägivalda vormide ennetamiseks ja tõkestamiseks ning pakub naistevastasele vägivaldale reageerimiseks terviklikke lahendusi, ja seda rakendada.
2. Konventsiooniosalised tagavad, et lõikes 1 nimetatud poliitika asetab kõigis meetmetes tähelepanu keskmesse ohvri õigused ning et seda rakendatakse kõigi asutuste, institutsioonide ja organisatsioonide tõhusas koostöös.
3. Käesoleva artikli kohaselt võetavatesse meetmetesse kaasatakse vajaduse korral kõik asjaomased osalejad, nagu valitsusasutused, riigi, piirkondlikud ja kohalikud parlamendid ja ametiasutused, riigi inimõigustega tegelevad institutsioonid ja kodanikuühiskonna organisatsioonid.

Artikkel 8. Rahalised vahendid

Konventsiooniosalised eraldavad asjakohased rahalised vahendid ja inimressurssi tervikliku poliitika, meetmete ja programmide piisavaks rakendamiseks, et ennetada ja tõkestada käesoleva konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvaid kõiki vägivalda vorme, sealhulgas nende rakendamiseks, mida viivad ellu vabaühendused ja kodanikuühiskond.

Artikkel 9. Vabaühendused ja kodanikuühiskond

Konventsiooniosalised tunnustavad, julgustavad ja toetavad kõikidel tasanditel naistevastase vägivaldaga võitlevate asjaomaste vabaühenduste ja kodanikuühiskonna tööd ning seavad nende organisatsioonidega sisse tõhusa koostöö.

Artikkel 10. Koordineeriv organ

1. Konventsiooniosalised määravad või asutavad ühe või mitu ametlikku organit, mis vastutavad konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate kõigi vägivalda vormide ennetamise ja tõkestamise poliitika ja meetmete koordineerimise, rakendamise, järelevalve ja hindamise eest. Nimetatud organid koordineerivad artiklis 11 viidatud andmete kogumist ning analüüsivad ja levitavad selle tulemusi.
2. Konventsiooniosalised tagavad, et käesoleva artikli kohaselt määratud või asutatud organid saavad üldist infot VIII peatüki kohaselt võetavate meetmete kohta.
3. Konventsiooniosalised tagavad, et käesoleva artikli kohaselt määratud või asutatud organid on suutelised teiste konventsiooniosaliste asjaomaste organitega otse suhtlema ja nendega sidemeid tugevdama.

Artikkel 11. Andmete kogumine ja teadustöö

1. Konventsiooni rakendamiseks kohustuvad konventsiooniosalised:
 - a) koguma korrapäraste ajavahemike tagant liigitatud statistilisi andmeid konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate kõigi vägivalla vormidega seotud juhtumite kohta;
 - b) toetama konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate kõigi vägivalla vormide uurimusi, et selgitada välja nende algpõhjused ja tagajärjed, esinemus ja süüdimõistmiste osakaal, samuti konventsiooni rakendamiseks võetud meetmete tõhusus.
2. Konventsiooniosalised püüavad korrapäraste ajavahemike tagant viia läbi elanikkonna küsitlusi, et hinnata konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate kõigi vägivalla vormide esinemissagedust ja arengusuundumusi.
3. Konventsiooniosalised annavad artiklis 66 viidatud eksperdigrupile käesoleva artikli kohaselt kogutud infot, et ergutada rahvusvahelist koostööd ja võimaldada rahvusvahelisi võrdlusuuringuid.
4. Konventsiooniosalised tagavad, et käesoleva artikli kohaselt kogutud info oleks avalikkusele kättesaadav.

III peatükk. Ennetamine

Artikkel 12. Üldised kohustused

1. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke meetmeid muudatuste propageerimiseks naiste ja meeste sotsiaalselt ja kultuuriliselt määratud käitumisviisides, et juurida välja eelarvamused, kombed, traditsioonid ja tavad, mis tuginevad naiste alavääristamisele ning naiste ja meeste stereotüüpsetele rollidele.
2. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke ja muid meetmeid, et hoida ära konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvad kõik vägivalla vormid, mida võivad toime panna füüsilised või juriidilised isikud.
3. Käesoleva peatüki kohaselt võetavates meetmetes arvestatakse konkreetsete tingimuste tõttu haavatavasse seisundisse sattunud inimeste erilisi vajadusi ja pööratakse neile tähelepanu, seades esikohale kõigi ohvrite inimõigused.
4. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke meetmeid, et julgustada kõiki ühiskonna liikmeid, eriti mehi ja poisse, aktiivselt osalema konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate kõigi vägivalla vormide ärahoidmisel.
5. Konventsiooniosalised tagavad, et kultuuri, tavasid, usku, traditsioone või niinimetatud au kaitsmist ei käsitata konventsiooni kohaldamisalasse kuuluva mis tahes vägivallaakti õigustusena.

6. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke meetmeid naiste õiguste edendamise programmide ja tegevuste propageerimiseks.

Artikkel 13. Teadlikkuse parandamine

1. Konventsiooniosalised edendavad või korraldavad korrapäraselt ja kõigil tasanditel teadlikkuse parandamise kampaaniaid või programme, sealhulgas vajaduse korral koostöös riigi inimõiguste asutustega ja võrdõiguslikkuse organitega, kodanikuühiskonna ja vabauhendustega, eriti naisorganisatsioonidega, et suurendada avalikkuse teadlikkust konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate kõigi vägivalla vormide ilmingutest, nende tagajärgedest lastele ning sellise vägivalla ärahoidmise vajadusest.
2. Konventsiooniosalised tagavad avalikkuse laialdase informeerimise konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate vägivallaaktide ärahoidmise meetmetest.

Artikkel 14. Haridus

1. Konventsiooniosalised astuvad vajaduse korral vajalikke samme, et lülitada naiste ja meeste võrdõiguslikkuse, mittestereotüüpsete soorollide, vastastikuse austuse, inimestevahelistes suhetes mittevägivaldse konfliktilahenduse, naistevastase soolise vägivalla ning isikupuutumatus õiguse küsimusi käsitlevad õppematerjalid, kohandatuna õpilase arengutasemele, ametlikesse õppekavadesse hariduse kõigil tasanditel.
2. Konventsiooniosalised astuvad vajalikke samme, et edendada lõikes 1 viidatud põhimõtteid vabahariduse programmides, samuti spordi, kultuuri- ja vaba aja veetmise programmides ja meedias.

Artikkel 15. Spetsialistide koolitus

1. Konventsiooniosalised pakuvad või teevad laialdasemalt kättesaadavaks konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate kõigi vägivallaaktide ohvrite või toimepanijatega tegelevate spetsialistide koolitusi, kus käsitletakse niisuguse vägivalla ennetamist ja avastamist, naiste ja meeste võrdõiguslikkust, ohvrite vajadusi ja õigusi, aga ka ohvrile lisakannatuste tekitamise ärahoidmist.
2. Konventsiooniosalised aitavad kaasa sellele, et lõikes 1 viidatud koolitus sisaldaks asutustevahelise koordineeritud koostöö alast koolitust, et konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate vägivallajuhtumitega igakülgset tegelda ning isikuid õigete spetsialistide juurde suunata.

Artikkel 16. Ennetava iseloomuga sekkumis- ja teraapiaprogrammid

1. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid, et käivitada või toetada programme, mille eesmärgiks on õpetada perevägivalda toimepanijaid inimestevahelistes suhetes vägivaldast loobuma, et vältida edasist vägivalda ja muuta vägivaldseid käitumisharjumusi.
2. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid, et käivitada või toetada teraapiaprogramme, mille eesmärgiks on takistada süüteo toimepanijail, eriti seksuaalkurjategijatel, uute süütegude sooritamist.
3. Lõigetes 1 ja 2 nimetatud meetmete võtmisel tagavad konventsiooniosalised, et esmatähtsaks peetakse ohvrite turvalisust, toetamist ja inimõigusi ning et nende programmide käivitamine ja rakendamine toimub vajaduse korral koordineeritud koostöös ohvritele spetsiaalseid tugiteenuseid pakkuvate asutustega.

Artikkel 17. Erasektori ja meedia osalemine

1. Konventsiooniosalised julgustavad erasektorit, info- ja sidetehnoloogia sektorit ning meediat sõnavabadust ja nende sõltumatust austades osalema poliitika väljatöötamises ja rakendamises ning töötama välja juhiseid ja eneseregulatsioonil põhinevaid standardeid naistevastase vägivalda ärahoidmiseks ja naiste vääriskuse austamiseks.
2. Konventsiooniosalised arendavad ja edendavad koostöös erasektoriga laste, lapsevanemate ja haridustöötajate oskusi tulla toime info- ja suhtluskeskkonnaga, mis pakub ligipääsu seksuaalse või vägivaldse iseloomuga alandavale infosisule, millel võivad olla kahjustavad tagajärjed.

IV peatükk. Kaitse ja toetus

Artikkel 18. Üldised kohustused

1. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid, et kaitsta kõiki ohvreid igasuguste edasiste vägivaldaaktide eest.
2. Konventsiooniosalised võtavad kooskõlas riigisisese õigusega vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid, et tagada vajalike mehhanismide olemasolu, mis kindlustaksid tõhusa koostöö kõigi asjassepuutuvate riigiasutuste, sealhulgas kohtuvõimu, prokuröride, õiguskaitseorganite, kohalike ja piirkondlike asutuste ning vabaühenduste ja muude asjaomaste organisatsioonide ja asutuste vahel konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate kõigi vägivalda vormide ohvrite ja tunnistajate kaitsmisel ja toetamisel, sealhulgas nende suunamisel üldiste ja spetsiaalsete tugiteenuste juurde, nagu on täpsustatud konventsiooni artiklites 20 ja 22.
3. Konventsiooniosalised tagavad, et käesoleva peatükiga kooskõlas võetavad meetmed:

- põhinevad naistevastase vägivalda ja perevägivalda soolise aspekti mõistmisel ning keskenduvad ohvri inimõigustele ja turvalisusele;
 - põhinevad terviklikul lähenemisel, mis arvestab ohvrite, süüteo toimepanijate ja laste omavahelisi suhteid ning nende laiemat sotsiaalset keskkonda;
 - seavad eesmärgiks ohvrile lisakannatuste tekitamise ärahoidmise;
 - seavad eesmärgiks vägivalda naisohvrite õiguste edendamise ja majandusliku iseseisvuse;
 - võimaldavad vajaduse korral erinevate kaitse- ja tugiteenuste pakkumist ühes ja samas kohas;
 - arvestavad haavatavate isikute, sealhulgas lapsohvrite erilisi vajadusi ning et meetmed tehakse neile kättesaadavaks.
4. Teenuste osutamine ei sõltu ohvri valmisolekust süüdistust esitada või süüteo toimepanija vastu tunnistusi anda.
 5. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke meetmeid konsulaar- ja muu kaitse ning toetuse pakkumiseks oma riigi kodanikele ja teistele ohvritele, kellel on õigus sellisele kaitsele kooskõlas rahvusvahelisest õigusest tulenevate kohustustega.

Artikkel 19. Teave

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et ohvrid saavad piisavat ja õigeaegset teavet olemasolevate tugiteenuste ja õiguslike meetmete kohta neile mõistetavas keeles.

Artikkel 20. Üldised tugiteenused

1. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et ohvritel oleks juurdepääs teenustele, mis aitavad neil vägivallast toibuda. Need meetmed peaksid vajaduse korral hõlmama selliseid teenuseid nagu õiguslane ja psühholoogiline nõustamine, rahaline abi, eluase, haridus, koolitus ning abi töökoha leidmisel.
2. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et ohvritel oleks ligipääs tervishoiu- ja sotsiaalteenustele ning et teenused oleks piisavalt rahastatud ning et spetsialistid oleks välja õpetatud, et ohvritele abi osutada ning neid vajalike teenuste juurde suunata.

Artikkel 21. Abi individuaalsete või kollektiivsete kaebuste esitamisel

Konventsiooniosalised tagavad, et ohvrid oleks informeeritud kohaldatavatest piirkondlikest ja rahvusvahelistest individuaalsete või kollektiivsete kaebuste esitamise mehhanismidest ning pääseks neile ligi. Konventsiooniosalised edendavad delikaatse ja asjatundliku abi osutamist ohvritele kõnealuste kaebuste esitamisel.

Artikkel 22. Spetsiaalsed tugiteenused

1. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid, et osutada või võimaldada koheseid, lühi- ja pikaajalisi spetsiaalseid tugiteenuseid – tagades nende piisava kättesaadavuse kõigis piirkondades – kõigile ohvritele, kelle suhtes on toime pandud konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvaid vägivallaakte.
2. Konventsiooniosalised osutavad või võimaldavad kõigile vägivalla ohvriks langenud naistele ja nende lastele spetsiaalseid naistele mõeldud tugiteenuseid.

Artikkel 23. Varjupaigad

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et rajataks piisaval arvul sobivaid ja kergesti kättesaadavaid varjupaiku turvalise majutusvõimaluse pakkumiseks ohvritele, eriti naistele ja nende lastele, ning neile ennetava abi osutamiseks.

Artikkel 24. Tugitelefon

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid, et seada sisse üleriigiline ööpäevaringne (24/7) tasuta tugitelefon, et helistajaid konfidentsiaalselt või nende anonüümsust nõuetekohaselt arvestades konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate kõigi vägivalla vormide kohta nõustada.

Artikkel 25. Tugi seksuaalvägivalla ohvritele

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et rajataks piisaval arvul sobivaid ja kergesti kättesaadavaid vägistamisohvrite keskusi või seksuaalvägivalla tõkestamisega tegelevaid suunamiskeskusi, et tagada arstlik ja kohtumeditatsiooniline läbivaatus, toetus traumaolukorras ja ohvrite nõustamine.

Artikkel 26. Kaitse ja tugi vägivalla tunnistajaks olnud lastele

1. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et ohvrite kaitsmisel ja tugiteenuste osutamisel arvestatakse konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate kõigi vägivalla vormide tunnistajaks olnud laste õigusi ja vajadusi.
2. Käesoleva artikli kohaselt võetavad meetmed hõlmavad konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate kõigi vägivalla vormide tunnistajaks olnud laste eakohast psühholoogilist nõustamist ning arvestavad lapse huvidega.

Artikkel 27. Teavitamine

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke meetmeid, et julgustada iga isikut, kes on olnud konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate vägivallaaktide toimepaneku tunnistajaks või kellel on piisavalt alust uskuda, et selline akt võidakse toime panna või et võib eeldada uute vägivallaaktide toimepanekut, teavitama sellest pädevaid organisatsioone või asutusi.

Artikkel 28. Teavitamine spetsialistide poolt

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et riigisisese õigusega teatavatele spetsialistidele kehtestatud konfidentsiaalsusnõuded ei oleks takistuseks, mis ei võimaldaks neil asjakohastel tingimustel teavitada pädevaid organisatsioone või asutusi, kui neil on piisavalt alust uskuda, et on toime pandud konventsiooni kohaldamisalasse kuuluv tõsine vägivaldaakt ning et võib eeldada uute tõsiste vägivaldaaktide toimepanekut.

V peatükk. Materiaalõigus

Artikkel 29. Tsiviilhagid ja -õiguskaitsevahendid

1. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid, et pakkuda ohvritele piisavaid tsiviilõiguskaitsevahendeid süüteo toimepanijate vastu.
2. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid, et pakkuda rahvusvahelise õiguse üldpõhimõtete kohaselt ohvritele piisavaid tsiviilõiguskaitsevahendeid riigiasutuste vastu, kes pole suutnud oma pädevuse raames rakendada vajalikke ennetavaid ja kaitsemeetmeid.

Artikkel 30. Hüvitamine

1. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et ohvritel oleks õigus süüteo toimepanijatelt konventsiooniga sätestatud süütegude eest hüvitist nõuda.
2. Neile, kes kannatavad tõsiste kehavigastuste ja tervisekahjustuste all, määratakse ulatuses, milles kahju pole kaetud teistest allikatest, näiteks süüteo toimepanija, kindlustuse või riigi rahastatud tervise- ja sotsiaalkaitse poolt, piisava suurusega riiklik hüvitis. See ei välista, et konventsiooniosalised ei saaks süüteo toimepanijalt määratud hüvitist tagasi nõuda, arvestades seejuures ohvri turvalisust.
3. Lõike 2 kohaselt võetavad meetmed tagavad hüvitise andmise mõistliku ajavahemiku jooksul.

Artikkel 31. Eestkoste, külastusõigus ja turvalisus

1. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et laste eestkoste- ja külastusõiguse kindlaksmääramisel arvestatakse konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate vägivalda juhtumitega.
2. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et külastus- ja eestkosteõiguse kasutamine ei ohustaks ohvri ja laste õigusi ega turvalisust.

Artikkel 32. Sundabielude tsiviilõiguslikud tagajärjed

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et sunniviisiliselt sõlmitud abielusid saaks kehtetuks tunnistada, tühistada või lahutada, ilma et ohvrile tekitataks põhjendamatu rahalisi või halduskohustusi.

Artikkel 33. Psüühiline vägivald

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et inimese psüühilist terviklikkust tõsiselt kahjustav tahtlik tegu, mis pannakse toime sundi või ähvardusi kasutades, oleks kriminaliseeritud.

Artikkel 34. Jälitamine

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et teise isiku vastu suunatud tahtlik tegu, mille puhul teist isikut korduvalt ähvardatakse ning mis paneb teise isiku oma turvalisuse pärast muret tundma, oleks kriminaliseeritud.

Artikkel 35. Füüsiline vägivald

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et teise isiku suhtes kasutatav tahtlik füüsiline vägivald oleks kriminaliseeritud.

Artikkel 36. Seksuaalvägivald, sealhulgas vägistamine

1. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et järgmised tahtlikud teod oleks kriminaliseeritud:
 - a) sugulise iseloomuga teona mingi kehaosa või eseme viimine teise isiku tuppe, pära- või suhu ilma teise isiku nõusolekuta;
 - b) sugulise iseloomuga muude tegude toimepanemine teise isiku peal ilma tema nõusolekuta;
 - c) teise inimese sundimine sugulise iseloomuga tegudele kolmanda isikuga ilma tema nõusolekuta.
2. Nõusolek tuleb anda vabatahtlikult inimese vaba tahte tulemusena, mida hinnatakse kaasnevate asjaolude kontekstis.
3. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid, et lõiget 1 kohaldataks ka tegude suhtes, mis on toime pandud riigisisese õiguse kohaselt tunnustatud endiste või praeguste abikaasade või partnerite vastu.

Artikkel 37. Sundabielu

1. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et täiskasvanu või lapse tahtlik abielluma sundimine oleks kriminaliseeritud.

2. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et täiskasvanu või lapse tahtlik meelitamine konventsiooniosalise territooriumile või riigi territooriumile, kus ta ei ela, nimetatud täiskasvanu või lapse abielluma sundimiseks oleks kriminaliseeritud.

Artikkel 38. Naiste suguelundite moonutamine

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et järgmised tahtlikud teod oleks kriminaliseeritud:

- a) naise suurte või väikeste häbememokkade või kliitori täielik või osaline eemaldamine, kinniõmblemine või muul moel moonutamine;
- b) naise sundimine või asetamine olukorda tema peal punktis a nimetatud tegude toimepanemiseks;
- c) tütarlapse õhutamine, sundimine või asetamine olukorda punktis a nimetatud tegude toimepanemiseks.

Artikkel 39. Sundabort ja sundsteriliseerimine

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et järgmised tahtlikud teod oleks kriminaliseeritud:

- a) naisele aborti tegemine ilma tema eelneva ja teadliku nõusolekuta;
- b) kirurgiline sekkumine, mille eesmärgiks või tagajärjeks on naise ilmajätmine loomulikul teel järglaste saamise võimest ilma naise eelneva ja teadliku nõusolekuta või ilma et ta protseduuri mõistaks.

Artikkel 40. Seksuaalne ahistamine

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et sugulise iseloomuga soovimatu verbaalse, mitteverbaalse või füüsilise käitumise suhtes, mille eesmärgiks või tagajärjeks on isiku väärikuse riivamine, eriti hirmutava, vaenuliku, heidutava, alandava või ründava õhustiku tekitamine, rakendatakse kriminaal- või muid õigusmeetmeid.

Artikkel 41. Süüteole kaasaaitamine, sellele õhutamine ja süüteokatse

1. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et süüteona käsitataks tahtliku toimepaneku korral käesoleva konventsiooni artiklites 33, 34, 35, 36 ja 37, artikli 38 punktis a ning artiklis 39 sätestatud süütegudele õhutamist või neile kaasaaitamist.
2. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et süüteona käsitataks tahtliku toimepaneku korral käesoleva konventsiooni artiklites 35, 36 ja 37, artikli 38 punktis a ning artiklis 39 sätestatud süütegude toimepaneku katseid.

Artikkel 42. Kuritegude, sealhulgas niinimetatud au kaitsmise nimel sooritatud kuritegude vastuvõetamatud õigustused

1. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et kriminaalmenetlustes, mis on algatatud konventsiooni kohaldamisalasse kuuluva mis tahes vägivallaakti toimepaneku järel, ei peetaks kultuuri, tava, usku, traditsiooni ega niinimetatud au kaitsmist vägivallaakti õigustuseks. See hõlmab eelkõige väiteid, nagu oleks ohver üle astunud kultuurilistest, usulistest, sotsiaalsetest või traditsioonilistest normidest või sobiliku käitumise tavadest.
2. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et ükskõik millise isiku poolt lapse õhutamine lõikes 1 nimetatud teo toimepanemisele ei vähendaks selle isiku kriminaalvastutust niisuguste tegude toimepanemise eest.

Artikkel 43. Kuriteo kehtivus

Konventsioonis sätestatud süüteod kehtivad sõltumata ohvri ja süüteo toimepanija omavahelise suhte iseloomust.

Artikkel 44. Jurisdiktsioon

1. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid, et kehtestada jurisdiktsioon konventsioonis sätestatud mis tahes süüteo üle, kui see on pandud toime:
 - a) nende territooriumil või
 - b) nende lipu all sõitva laeva pardal või
 - c) nende seaduste alusel registreeritud õhusõiduki pardal või
 - d) nende kodaniku poolt või
 - e) isiku poolt, kelle alaline elukoht on konventsiooniosalise territooriumil.
2. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid kehtestamaks jurisdiktsiooni konventsioonis sätestatud mis tahes süüteo üle, kui see pannakse toime nende riigi kodaniku vastu või isiku vastu, kelle alaline elukoht on nende territooriumil.
3. Konventsiooniosalised võtavad konventsiooni artiklites 36, 37, 38 ja 39 sätestatud süütegude eest vastutusele võtmiseks vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et nende jurisdiktsioon ei oleks allutatud tingimusele, et need teod on kriminaliseeritud territooriumil, kus need toime pandi.
4. Konventsiooniosalised võtavad konventsiooni artiklites 36, 37, 38 ja 39 sätestatud süütegude eest vastutusele võtmiseks vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et nende jurisdiktsioon punkti 1 alapunktide d ja e üle ei oleks allutatud tingimusele, et vastutusele saab võtta üksnes pärast seda, kui ohver on süüteost teatanud, või riik, kus süütegu toime pandi, on esitanud teavet.

5. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid kehtestamaks jurisdiktsiooni konventsioonis sätestatud süttegede üle juhtudel, kui väidetav süüteo toimepanija on nende territooriumil ning nad ei anna teda teisele konventsiooniosalisele välja vaid tema kodakondsuse tõttu.
6. Kui rohkem kui üks konventsiooniosaline nõuab jurisdiktsiooni konventsioonis sätestatud väidetava süüteo üle, konsulteerivad asjassepuutuvad konventsiooniosalised vajaduse korral üksteisega, et teha kindlaks vastutusele võtmiseks kõige sobivam jurisdiktsioon.
7. Rahvusvahelise õiguse üldnorme kahjustamata ei välista konventsioon kriminaaljurdiktsiooni, mida konventsiooniosaline riigisisese õiguse kohaselt teostab.

Artikkel 45. Karistused ja meetmed

1. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et konventsioonis sätestatud süüteod oleks karistatavad tõhusate, süüteole vastavate ja hoiatavate karistustega, arvestades süüteo raskust. Nimetatud karistused hõlmavad vajaduse korral vabadusekaotust, millele võib järgneda väljaandmine.
2. Konventsiooniosalised võivad süüteo toimepanija suhtes rakendada teisi meetmeid, nagu:
 - süüdimõistetud isikute jälgimist või nende üle järelevalve teostamist;
 - vanema õiguste äravõtmist, kui ühelgi teisel moel ei suudeta tagada lapse huvide kaitset, mis võib hõlmata ohvri turvalisust.

Artikkel 46. Raskendavad asjaolud

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et järgmisi asjaolusid võiks ulatuses, milles need ei ole veel süüteo koosseisu tunnuseks, võtta riigisisese õiguse vastavate sätete kohaselt arvesse raskendavate asjaoludena konventsioonis sätestatud süütegusid puudutavate kohtuotsuste langetamisel:

- a) süütegu pandi toime riigisisese õiguse kohaselt tunnustatud endise või praeguse abikaasa või partneri vastu pereliikme, ohvriga koos elava isiku või isiku poolt, kes kuritarvitas oma võimu;
- b) süütegu või seotud süüteod pandi toime korduvalt;
- c) süütegu pandi toime isiku vastu, kes oli asetatud haavatavasse seisundisse konkreetsete asjaolude tõttu;
- d) süütegu pandi toime lapse vastu või juuresolekul;
- e) süütegu pandi toime kahe või enama koos tegutseva isiku poolt;
- f) süüteo eelnes või sellega kaasnes äärmuslik vägivald;

- g) süütegu pandi toime relva kasutamisega või ähvardusel;
- h) süütegu tekitas ohvrile tõsiseid füüsilisi või psüühilisi kannatusi;
- i) süüteo toimepanija on varem mõistetud süüdi sarnastes süütegudes.

Artikkel 47. Teise konventsiooniosalise tehtud kohtuotsused

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid, et võimaldada karistuse määramisel arvestada teise konventsiooniosalise poolt konventsioonis sätestatud süütegude suhtes tehtud lõplikke kohtuotsuseid.

Artikkel 48. Kohustusliku alternatiivse vaidluste lahendamise või karistuse määramise keeld

1. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid, et keelustada konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate kõigi vägivalla vormide suhtes kohustuslik alternatiivne vaidluste lahendamine, sealhulgas vahendamine ja lepitus.
2. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et trahvi määramisel arvestatakse süüteo toimepanija suutlikkust võtta rahalisi kohustusi ohvri ees.

VI peatükk. Uurimine, vastutusele võtmine, menetlusõigus ja kaitsemeetmed

Artikkel 49. Üldised kohustused

1. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate kõigi vägivalla vormidega seotud uurimised ja kohtumenetlused viiakse läbi liigse viivituseeta, arvestades kriminaalmenetluse kõigil etappidel ohvri õigusi.
2. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid, et kooskõlas inimõiguste aluspõhimõtete ning vägivalla kui soolistatud nähtuse mõistmisega tagada konventsioonis sätestatud süütegude tõhus uurimine ja nende eest vastutusele võtmine.

Artikkel 50. Viivitamatu reageerimine, ennetus ja kaitse

1. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et vastutavad õiguskaitseorganid reageerivad konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvatele kõigile vägivalla vormidele viivitamata ja asjakohaselt, pakkudes ohvritele piisavat ja kohest kaitset.

2. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et vastutavad õiguskaitseorganid hakkavad viivitamata ja asjakohaselt tegelema konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate kõigi vägivalla vormide ennetamise ja nende eest kaitsega, sealhulgas rakendavad operatiivseid ennetusmeetmeid ja koguvad tõendusmaterjali.

Artikkel 51. Riskide hindamine ja riskide juhtimine

1. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et kõik asjaomased asutused viivad riskide juhtimiseks ning vajaduse korral koordineeritud turva- ja tugimeetmete pakkumiseks läbi surmaohu, olukorra tõsiduse ning vägivalla kordumise ohu hindamise.
2. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke ja muid meetmeid tagamaks, et lõikes 1 nimetatud hindamise puhul võetakse uurimise ning kaitsemeetmete rakendamise kõikidel etappidel arvesse asjaolu, et konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate vägivallaaktide toimepanijail on relvad või ligipääs neile.

Artikkel 52. Hädaolukorras rakendatavad tõkendid

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et pädevatele asutustele antakse volitused nõuda otsese ohu olukorras perevägivalla toimepanijalt, et ta lahkuks ohvri või ohustatud isiku elukohast piisavalt pikaks ajavahemikuks, ning keelata perevägivalla toimepanijal ohvri või ohustatud isiku elukohta siseneda või temaga ühendust võtta. Käesoleva artikli kohaselt võetavates meetmetes seatakse esikohale ohvrite ja ohustatud isikute turvalisus.

Artikkel 53. Lähenemiskeeld

1. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate kõigi vägivalla vormide ohvritele tagatakse asjakohase lähenemiskeelu kättesaadavus.
2. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et lõikes 1 nimetatud lähenemiskeeld oleks:
 - saadaval viivitamatuks kaitseks ning ilma et sellega kaasneksid ohvritele liigsed haldus- või rahalised kohustused;
 - antud välja kindlaks ajavahemikuks või kuni selle muutmise või tühistamiseni;
 - antud vajaduse korral välja *ex parte* alusel ja jõustuks kohe;
 - saadaval sõltumatult teistest õiguslikest meetmetest või neid täiendavalt;
 - lubatud kasutusele võtta hilisemas kohtumenetluses.

3. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et lõike 1 kohaselt välja antud lähenemiskeelu rikkumise korral rakendatakse tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid kriminaal- või muid õigusmeetmeid.

Artikkel 54. Uurimine ja tõendid

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et tsiviil- või kriminaalmenetluses oleks ohvri seksuaalse ajaloo ja käitumisega seotud tõendid lubatud üksnes siis, kui need on asjakohased ja vajalikud.

Artikkel 55. *Ex parte* ja *ex officio* menetlus

1. Konventsiooniosalised tagavad, et konventsiooni artiklites 35, 36, 37, 38 ja 39 sätestatud süütegude uurimine ja nende eest vastutusele võtmine ei sõltuks täielikult ohvri poolt teost teavitamisest ega kaebuse esitamisest, juhul kui süütegu pandi täielikult või osaliselt toime nende territooriumil, ning et menetlus võib jätkuda isegi juhul, kui ohver võtab oma avalduse või kaebuse tagasi.
2. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid kindlustamaks kooskõlas riigisisese õigusega riiklikele organisatsioonidele, vabühendustele ja perevägivalla küsimustega tegelevatele nõustajatele võimaluse pakkuda ohvritele nende soovil konventsioonis sätestatud süütegudega seotud kohtumenetluste ajal abi ja tuge.

Artikkel 56. Kaitsemeetmed

1. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid, et kaitsta ohvrite õigusi ja huve, sealhulgas nende erilisi vajadusi seoses tunnistajaks olemisega uurimise ja kohtumenetluse kõikidel etappidel, eelkõige:
 - a) tagades neile ning nende peredele ja tunnistajatele kaitse ähvardamise, kättemaksu ja ohvrile korduvate kannatuste tekitamise eest;
 - b) tagades, et ohvrid oleks informeeritud – vähemalt juhtudel, kus ohvrid ja pere võivad ohtu sattuda –, kui süüteo toimepanija põgeneb või kui ta vabastatakse ajutiselt või lõplikult;
 - c) informeerides neid kooskõlas riigisisese õigusega nende õigustest, neile ettenähtud teenustest ning nende kaebuse suhtes rakendatavatest järelmeetmetest, süüdistustest, uurimise või menetluse üldisest kulgemisest, nende rollist selles ning kaasuse tulemustest;
 - d) võimaldades ohvritele kooskõlas riigisisese õiguse menetluskorraga olla ära kuulatud, esitada tõendeid, oma seisukohti, vajadusi ja probleeme kas otse või vahendaja kaudu ning võttes neid arvesse;

- e) pakkudes ohvritele vajalikke tugiteenuseid, et nende õigused ja huvid oleks nõuetekohaselt esitatud ja arvesse võetud;
 - f) tagades, et oleks võimalik võtta meetmeid ohvri eraelu puutumatus ja temast loodava kuvandi kaitsmiseks;
 - g) tagades, et võimaluse korral välditakse kohtu ja õiguskaitseorganite ruumides ohvrite ja süüteo toimepanijate kokkupuutumist;
 - h) võimaldades ohvritele nende menetluses osalemise või tõendite esitamise ajal sõltumatuid ja pädevaid tõlke;
 - i) võimaldades ohvritel riigisisese õigusega kehtestatud korra kohaselt anda kohtusaalis tunnistusi ilma kohal viibimata või vähemalt ilma väidetava süüteo toimepanija kohalolekuta, eriti sidetehnoloogia võimalusi kasutades, kui see on võimalik.
- 2 Naistevastase vägivalla ja perevägivalla lapsohvrile ja -tunnistajale pakutakse vajaduse korral erilisi kaitsemeetmeid lapse huvisid arvestades.

Artikkel 57. Õigusabi

Konventsiooniosalised tagavad riigisisese õigusega sätestatud tingimuste kohaselt õiguse õigusabile ning tasuta õigusabi ohvritele.

Artikkel 58. Aegumine

Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke ja muid meetmeid tagamaks, et tähtaeg, kui konventsiooni artiklites 36, 37, 38 ja 39 sätestatud süütegude suhtes võib kohtumenetlust algatada, jätkuks aja jooksul, mis on piisava pikkusega ning vastab käsitletava süüteo raskusele, et võimaldada menetluse alustamist pärast ohvri täisealiseks saamist.

VII peatükk. Migratsioon ja varjupaik

Artikkel 59. Elamisõigus

1. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et ohvritele, kelle elamisõigus sõltub riigisisese õiguse kohaselt tunnustatud abikaasa või partneri omast, antakse abielu lahutamise või suhte lõpetamise korral eriti raskete asjaolude puhul ning selle taotlemise korral iseseisev elamisloa sõltumata abielu või suhte kestusest. Iseseisva elamisloa andmise ja tähtaja tingimused sätestatakse riigisisese õigusega.

2. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et ohvritel lubatakse riigisisese õiguse kohaselt tunnustatud abikaasast või partnerist sõltuva elamisõigusega seoses algatatud väljasaatmismenetlus peatada, et võimaldada neil taotleda iseseisvat elamisluba.
3. Konventsiooniosalised väljastavad ohvritele pikendatava elamisloa ühes või mõlemas järgmises olukorras:
 - a) kui pädev asutus leiab, et nende riigis viibimine on vajalik nende isikliku olukorra tõttu;
 - b) kui pädev asutus leiab, et nende riigis viibimine on vajalik uurimisprotsessis või kriminaalmenetluses pädevate asutustega koostöö eesmärgil.
4. Konventsiooniosalised võtavad seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et sundabieliu ohvrid, kes on viidud teise riiki abiellumise eesmärgil ning kes on selle tagajärjel kaotanud elamisõiguse riigis, kus nad alaliselt elasid, võivad elamisõiguse tagasi saada.

Artikkel 60. Soopõhised varjupaigataotlused

1. Konventsiooniosalised rakendavad seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et naistevastast soolist vägivalda saaks käsitleda tagakiusamise vormina 1951. aasta pagulasseisundi konventsiooni artikli 1 jaotise A lõike 2 tähenduses ja tõsise kahju tekitamisena, mis annab aluse täiendavaks ja subsidiaarseks kaitseks.
2. Konventsiooniosalised tagavad, et kõiki konventsioonis sätestatud põhjuseid tõlgendatakse sootundlikult ning et kui tuvastatakse, et kardetav tagakiusamine leiab aset ühel või mitmel nimetatud põhjusel, antakse taotlejale põgeniku staatus vastavalt kohaldatavatele õigusaktidele.
3. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid, et töötada varjupaigataotlejate jaoks välja sootundlikud vastuvõtutoimingud ning tugiteenused, samuti sootundlikud juhised ja sootundlik varjupaigamenetlus, sealhulgas põgeniku staatuse kindlaks määramine ja rahvusvahelise kaitse taotlemine.

Artikkel 61. Mittetagasisaatmine

1. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid mittetagasisaatmise põhimõtte austamiseks kooskõlas rahvusvahelise õigusega võetud kohustustega.
2. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et kaitset vajavaid naistevastase vägivalda ohvreid ei saadetak, sõltumata nende staatusest või elukohast, ühelgi tingimusel tagasi mis tahes riiki, kus nende elu võib olla ohus või kus neid võidakse piinata või ebainimlikult või inimväärikust alandavalt kohelda või karistada.

VIII peatükk. Rahvusvaheline koostöö

Artikkel 62. Üldpõhimõtted

1. Konventsiooniosalised teevad omavahel koostööd, järgides käesoleva konventsiooni sätteid ning kohaldades tsiviil- ja kriminaalasjades tehtava koostöö rahvusvahelisi ja piirkondlikke õigusakte ning ühetaoliste või vastastikuste õigusaktide ja riigisisese õiguse alusel sõlmitud kokkuleppeid võimalikult suures ulatuses, selleks et:
 - a) ennetada ja tõkestada konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvaid kõiki vägivalla vorme ja võtta nende eest vastutusele;
 - b) kaitsta ja abistada ohvraid;
 - c) uurida ja menetleda konventsioonis sätestatud süütegusid;
 - d) täita konventsiooniosaliste kohtute poolt tsiviil- ja kriminaalasjades tehtud otsuseid, sealhulgas lähenemiskeeldu.
2. Konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et inimesed, kes on langenud käesolevas konventsioonis sätestatud sellise süüteo ohvriks, mis on toime pandud konventsiooniosalise territooriumil, mis ei ole ohvri elukohariik, saavad esitada kaebuse oma elukohariigi pädevatele asutustele.
3. Kui konventsiooniosaline, kes teeb kriminaalasjades antava vastastikuse õigusabi, väljaandmise või teise konventsiooniosalise poolt tsiviil- või kriminaalasjades tehtud otsuste täitmise sõltuvaks lepingu olemasolust, saab taotluse selliseks õigusalaseks koostööks konventsiooniosaliselt, kellega ta pole sellist lepingut sõlminud, võib ta käsitada käesolevat konventsiooni õigusliku alusena kriminaalasjades antavale vastastikusele õigusabile, väljaandmisele või teise konventsiooniosalise poolt tsiviil- või kriminaalasjades tehtud otsuste täitmisele seoses konventsioonis sätestatud süütegudega.
4. Konventsiooniosalised püüavad vajaduse korral integreerida naistevastase vägivalla ja perversivägivalla ennetamise ja nendega võitlemise kolmandatele riikidele antava arenguabi programmidesse, sealhulgas sõlmides kolmandate riikidega kahe- ja mitmepoolseid kokkuleppeid ohvrite kaitsmise hõlbustamiseks artikli 18 lõike 5 kohaselt.

Artikkel 63. Ohustatud isikuid puudutavad meetmed

Kui konventsiooniosalisel on tema käsutuses oleva teabe põhjal piisavalt alust uskuda, et isiku puhul valitseb otsene oht, et tema kallal pannakse toime käesoleva konventsiooni artiklites 36, 37, 38 ja 39 sätestatud mis tahes vägivallaakt teise konventsiooniosalise territooriumil, julgustatakse teavet omavat konventsiooniosalist sellest viimasele viivitamata teatama, et tagada asjakohaste kaitsemeetmete võtmine. Vajaduse korral sisaldab selline teave üksikasju ohustatud isiku olemasolevate kaitsetingimuste kohta.

Artikkel 64. Teave

1. Taotluse saanud konventsiooniosaline teavitab taotluse esitanud konventsiooniosalist viivitamata käesoleva peatüki kohaselt rakendatud meetmete lõpptulemusest. Taotluse saanud konventsiooniosaline teavitab samuti viivitamata taotluse esitanud konventsiooniosalist asjaoludest, mis muudavad taotletud meetme rakendamise võimatuks või mille tõttu see võib tõenäoliselt oluliselt viibida.
2. Konventsiooniosaline võib riigisisese õiguse piires ilma eelneva taotluseta edastada teisele konventsiooniosalisele enda poolt läbi viidud uurimise käigus saadud teavet, kui ta leiab, et sellise teabe avaldamine aitab teavet saaval konventsiooniosalisel ennetada konventsioonis sätestatud kuritegusid või algatada või viia läbi selliste kuritegude uurimist või menetlemist või et selle tulemusel võib see konventsiooniosaline taotleda koostööd käesoleva peatüki alusel.
3. Konventsiooniosaline, kes saab lõike 2 kohaselt teavet, edastab sellise teabe oma pädevatele asutustele, et vajaduse korral oleks võimalik menetlust algatada või et teavet saaks võtta arvesse asjaga seotud tsiviil- ja kriminaalmenetlustes.

Artikkel 65. Andmekaitse

Isikuandmeid säilitatakse ja kasutatakse vastavalt kohustustele, mille konventsiooniosalised on võtnud isikuandmete automatiseeritud töötlemisel isiku kaitse konventsiooni (ETS nr 108) alusel.

IX peatükk. Järelevalvemehhanism

Artikkel 66. Naistevastase vägivalga ja perevägivalgaga võitlemise eksperdigrupp

1. Naistevastase vägivalga ja perevägivalgaga võitlemise eksperdigrupp (edaspidi *NVPVEG*) jälgib käesoleva konventsiooni rakendamist konventsiooniosaliste poolt.
2. *NVPVEG* koosneb kõige vähem 10-st ja kõige enam 15-st liikmest, arvestades tasakaalustatud soolist ja geograafilist esindatust ning eri valdkondade eksperditeadmiste olemasolu. Liikmed valitakse konventsiooniosaliste komisjoni poolt konventsiooniosaliste nimetatud kandidaatide hulgast nelja-aastaseks ametiajaks, mida on võimalik pikendada üks kord; liikmed valitakse konventsiooniosaliste kodanike hulgast.
3. Esimesed 10 liiget valitakse ühe aasta jooksul käesoleva konventsiooni jõustumisest. Viis lisaliiget valitakse pärast 25. ratifitseerimist või ühinemist.
4. *NVPVEG* liikmed valitakse järgmiste põhimõtete kohaselt:

- a) nad valitakse läbipaistva protseduuri kohaselt heade kõlbeliste omadustega isikute hulgast, keda tuntakse nende tunnustatud pädevuse tõttu inimõiguste, soolise võrdõiguslikkuse, naistevastase vägivalda ja perevägivalda tõkestamise või ohvrite abistamise ja kaitsmise valdkonnas või kellel on head erialateadmised käesoleva konventsiooniga hõlmatud valdkondades;
 - b) kaks NVPVEG liiget ei tohi kunagi olla ühe ja sama riigi kodanikud;
 - c) nad peaksid esindama peamisi õigussüsteeme;
 - d) nad peaksid esindama naistevastast vägivalda ja perevägivalda tõkestavaid osalejaid ja asutusi;
 - e) nad osalevad enese nimel ning on oma ülesannete täitmisel sõltumatud ja erapooletud ning neil peab olema võimalik oma kohustusi tõhusalt täita.
5. NVPVEG liikmete valimise protseduuri määrab kindlaks Euroopa Nõukogu Ministrite Komitee pärast konventsiooniosalistega konsulteerimist ning nendelt ühehäälsel nõusolekul saamist kuue kuu jooksul käesoleva konventsiooni jõustumisest.
 6. NVPVEG võtab vastu oma protseduurireeglid.
 7. NVPVEG liikmetel ja delegatsioonide liikmetel, kes külastavad riike vastavalt artikli 68 lõigetes 9 ja 14 sätestatule, on konventsiooni lisas sätestatud eesõigused ja puutumatus.

Artikkel 67. Konventsiooniosaliste komisjon

1. Konventsiooniosaliste komisjon koosneb konventsiooniosaliste esindajatest.
2. Konventsiooniosaliste komisjoni kutsub kokku Euroopa Nõukogu peasekretär. Selle esimene koosolek peetakse ühe aasta jooksul pärast konventsiooni jõustumist, et valida NVPVEG liikmed. Seejärel tuleb see kokku iga kord, kui seda nõuab üks kolmandik konventsiooniosalisi, konventsiooniosaliste komisjoni esimees või peasekretär.
3. Konventsiooniosaliste komisjon võtab vastu oma protseduurireeglid.

Artikkel 68. Menetlus

1. Konventsiooniosalised esitavad Euroopa Nõukogu peasekretärile NVPVEG küsimustiku alusel koostatud aruande konventsiooni sätete rakendamiseks võetud seadusandlike ja muude meetmete kohta NVPVEG-le läbivaatamiseks.
2. NVPVEG vaatab lõike 1 kohaselt esitatud aruande läbi koos asjaomase konventsiooniosalise esindajatega.

3. Järgnev hindamismenetlus jagatakse voorudesse, mille pikkuse määrab kindlaks NVPVEG. Iga vooru alguses valib NVPVEG hindamisele kuuluvad konkreetsed sätted ja saadab välja küsimustiku.
4. NVPVEG määrab kindlaks järelevalvemenetluse teostamiseks vajalikud vahendid. Ta võib eelkõige valida igaks hindamisvooruks küsimustiku, mille alusel hinnatakse konventsiooni rakendamist konventsiooniosaliste poolt. Küsimustik saadetakse kõigile konventsiooniosalistele. Konventsiooniosalised vastavad küsimustikule, samuti mis tahes muudele NVPVEG esitatud teabenõuetele.
5. NVPVEG võib saada teavet konventsiooni rakendamise kohta vabaühendustelt ja kodanikuühiskonnalt, samuti inimõiguste kaitsmisega tegelevatelt riigiasutustelt.
6. NVPVEG arvestab hoolikalt muudest rahvusvahelistest ja piirkondlikest õigusaktidest ja asutustest saadavat teavet konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvates valdkondades.
7. Küsimustiku koostamisel iga hindamisvooruga jaoks arvestab NVPVEG hoolikalt konventsiooniosalistes olemasolevat andmete kogumist ja uurimistööd, nagu on viidatud konventsiooni artiklis 11.
8. NVPVEG võib saada teavet konventsiooni rakendamise kohta Euroopa Nõukogu inimõiguste volinikult, Parlamentaarselt Assambleelt ning asjaomastelt Euroopa Nõukogu spetsialiseeritud organitelt, samuti muude rahvusvaheliste õigusaktide alusel loodud organitelt. Nimetatud organitele esitatud kaebused ja nende tulemused tehakse NVPVEG-le kättesaadavaks.
9. Lisaks võib NVPVEG koostöös riigi ametiasutustega ja riigi sõltumatute ekspertide abil külastada riike, kui saadud teave on ebapiisav või lõikes 14 sätestatud juhtudel. Küllastuste ajal võivad NVPVEG-d abistada kindlate valdkondade spetsialistid.
10. NVPVEG koostab esialgse aruande, mis sisaldab hindamisele kuulunud sätete rakendamise analüüsi ning soovitusi ja ettepanekuid selle kohta, kuidas konventsiooniosaline võiks tuvastatud probleemidega tegeleda. Esialgne aruanne edastatakse hindamist läbivale konventsiooniosalisele märkuste esitamiseks. NVPVEG arvestab tema märkusi aruande vastuvõtmisel.
11. Kogu saadud teabe ja konventsiooniosaliste märkuste alusel võtab NVPVEG vastu aruande ja resolutsiooni asjaomase konventsiooniosalise poolt konventsiooni sätete rakendamiseks võetavate meetmete kohta. Nimetatud aruanne ja resolutsioon saadetakse asjaomasele konventsiooniosalisele ja konventsiooniosaliste komisjonile. NVPVEG aruanne ja resolutsioon avaldatakse pärast vastuvõtmist koos asjaomase konventsiooniosalise lõplike märkustega.

12. Konventsiooniosaliste komisjon võib lõigete 1–8 menetlust piiramata võtta NVPVEG aruande ja resolutsiooni põhjal vastu sellele konventsiooniosalisele mõeldud soovitused (a) meetmete kohta, mida tuleb NVPVEG resolutsiooni rakendamiseks võtta, määrates vajaduse korral kuupäeva nende rakendamise kohta teabe esitamiseks, ning (b) seades eesmärgiks koostöö tegemise nimetatud konventsiooniosalisega konventsiooni nõuetekohaseks rakendamiseks.
13. Kui NVPVEG saab usaldusväärset teavet, mis osutab olukorrale, kus probleemid nõuavad viivitamatut tähelepanu konventsiooni tõsiste rikkumiste ärahoidmiseks ning nende ulatuse ja arvu piiramiseks, võib ta nõuda eriaruande viivitamatut esitamist meetmete kohta, mida on võetud tõsise, ulatusliku või jätkuva naistevastase vägivalla tõkestamiseks.
14. Arvestades asjaomase konventsiooniosalise esitatud teavet ja igasugust muud talle kättesaadavat usaldusväärset teavet, võib NVPVEG määrata ühe või mitu oma liiget uurimise läbiviimiseks ning NVPVEG-le viivitamatuks aruandmiseks. Kui see on õigustatud ning kui konventsiooniosaline nõustub, võib uurimine sisaldada tema territooriumi külastamist.
15. Pärast lõikes 14 viidatud uurimise tulemustega tutvumist edastab NVPVEG nimetatud tulemused asjaomasele konventsiooniosalisele ning vajaduse korral konventsiooniosaliste komisjonile ja Euroopa Nõukogu Ministrite Komiteele koos kõigi märkuste ja soovitustega.

Artikkel 69. Üldised soovitused

NVPVEG võib vajaduse korral võtta vastu üldised soovitused konventsiooni rakendamise kohta.

Artikkel 70. Parlamendi kaasamine järelevalvesse

1. Riikide parlamente kutsutakse osalema konventsiooni rakendamiseks võetavate meetmete järelevalves.
2. Konventsiooniosalised esitavad NVPVEG aruanded oma riigi parlamendile.
3. Euroopa Nõukogu Parlamentaarne Assamblee kutsutakse regulaarselt hindama käesoleva konventsiooni rakendamist.

X peatükk. Seos muude rahvusvaheliste õigusaktidega

Artikkel 71. Seos muude rahvusvaheliste õigusaktidega

1. Konventsioon ei mõjuta kohustusi, mis tulenevad muudest rahvusvahelistest õigusaktidest, mille osalisteks käesoleva konventsiooni osalised praegu on või mille osaliseks nad saavad ning mis sisaldavad sätteid käesoleva konventsiooniga hõlmatud küsimuste kohta.
2. Konventsiooniosalised võivad sõlmida omavahel kahe- või mitmepoolseid kokkuleppeid konventsiooniga hõlmatud küsimustes eesmärgiga täiendada või karmistada konventsiooni sätteid või hõlbustada selles sisalduvate põhimõtete kohaldamist.

XI peatükk. Konventsiooni muudatused

Artikkel 72. Muudatused

1. Kõik konventsiooniosalise tehtud konventsiooni muudatusettepanekud esitatakse Euroopa Nõukogu peasekretärile, kes edastab ettepanekud Euroopa Nõukogu liikmesriikidele, kõikidele allakirjutanutele, kõikidele konventsiooniosalistele, Euroopa Liidule, kõikidele riikidele, keda on artikli 75 kohaselt kutsutud konventsioonile alla kirjutama, ning kõikidele riikidele, keda on artikli 76 kohaselt kutsutud käesoleva konventsiooniga ühinema.
2. Euroopa Nõukogu Ministrite Komitee võtab muudatusettepaneku kaalumisele ning pärast konsulteerimist konventsiooniosalistega, kes ei ole Euroopa Nõukogu liikmed, võib võtta muudatuse vastu hääلteenamusega, nagu on ette nähtud Euroopa Nõukogu põhikirja artikli 20 punktis d.
3. Ministrite Komitee poolt lõike 2 kohaselt vastu võetud muudatuse tekst edastatakse konventsiooniosalistele heakskiitmiseks.
4. Lõike 2 kohaselt vastu võetud muudatus jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb ühe kuu möödumisele kuupäevast, kui kõik konventsiooniosalised on teatanud peasekretärile heakskiitmisest.

XII peatükk. Lõppsätted

Artikkel 73. Konventsiooni mõju

Konventsiooni sätted ei kahjusta riigisisese õiguse sätteid ja siduvaid rahvusvahelisi õigusakte, mis on juba jõus või võivad jõustuda ning millega nähakse ette isikutele praegu või tulevikus soodsamad õigused naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamisel ja tõkestamisel.

Artikkel 74. Vaidluste lahendamine

1. Konventsiooni sätete kohaldamise või tõlgendamisega seoses tekkida võiva mis tahes vaidluse osapooled püüavad seda esmalt lahendada läbirääkimiste, lepituse või vahekohtu abil või mis tahes muul rahumeelsel viisil, mis on vastastikusel kokkuleppel heaks kiidetud.
2. Euroopa Nõukogu Ministrite Komitee võib kehtestada vaidluste lahendamise protseduuri, mida konventsiooniosalised võivad vaidluste puhul kasutada, kui nad peaksid nii kokku leppima.

Artikkel 75. Allakirjutamine ja jõustumine

1. Käesolevale konventsioonile võivad kirjutada alla Euroopa Nõukogu liikmesriigid, konventsiooni väljatöötamisel osalenud mitteliikmesriigid ning Euroopa Liit.

2. Konventsioon ratifitseeritakse või kiidetakse heaks. Ratifitseerimis- ja heakskiitmiskirjad antakse hoiule Euroopa Nõukogu peasekretärile.
3. Konventsioon jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele kuupäevast, kui 10 allkirjastajat, kelle hulgas on vähemalt kaheksa Euroopa Nõukogu liikmesriiki, on väljendanud lõike 2 kohaselt oma nõusolekut konventsiooni siduvuse kohta.
4. Lõikes 1 viidatud riigi või Euroopa Liidu suhtes, kes väljendab hiljem nõusolekut konventsiooni siduvuse kohta, jõustub käesolev konventsioon selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele ratifitseerimis- või heakskiitmiskirja hoiule andmise kuupäevast.

Artikkel 76. Konventsiooniga ühinemine

1. Konventsiooni jõustumise järel võib Euroopa Nõukogu Ministrite Komitee pärast konventsiooniosalistega konsulteerimist ja nendelt ühehäälese nõusoleku saamist kutsuda konventsiooniga ühinema mis tahes riigi, mis ei ole Euroopa Nõukogu liige ega ole osalenud konventsiooni väljatöötamises; Ministrite Komitee teeb sellekohase otsuse Euroopa Nõukogu põhikirja artikli 20 punktis d ettenähtud häälteenamuse alusel ning Ministrite Komitees osalevate konventsiooniosaliste esindajate ühehäälsel otsusel.
2. Konventsiooniga ühineva riigi suhtes jõustub konventsioon selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele ühinemiskirja Euroopa Nõukogu peasekretärile hoiule andmise kuupäevast.

Artikkel 77. Territoriaalne kohaldamine

1. Iga riik või Euroopa Liit võib konventsioonile alla kirjutades või ratifitseerimis-, heakskiitmiskirja või ühinemiskirja hoiule andes täpsustada territooriumi või territooriumid, mille suhtes konventsiooni kohaldatakse.
2. Konventsiooniosaline võib hiljem Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetud avaldusega laiendada konventsiooni kohaldamisala avalduses nimetatud muule territooriumile, mille rahvusvaheliste suhete eest ta vastutab või mille nimel tal on õigus kohustusi võtta. Sellise territooriumi suhtes jõustub konventsioon selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele peasekretäri poolt sellekohase avalduse kättesaamise kuupäevast.
3. Kahe eelmise lõike kohaselt tehtud avalduse võib selles nimetatud territooriumi suhtes tagasi võtta, esitades teate Euroopa Nõukogu peasekretärile. Tagasivõtmine jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele peasekretäri poolt sellekohase teate kättesaamise kuupäevast.

Artikkel 78. Reservatsioonid

1. Konventsiooni sätete suhtes ei saa teha reservatsioone, välja arvatud lõigetes 2 ja 3 sätestatud juhtudel.
2. Iga riik või Euroopa Liit võib käesolevale konventsioonile alla kirjutades või ratifitseerimis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja hoiule andes Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetud avalduses teatada, et ta jätab endale õiguse mitte kohaldada või kohaldada üksnes erijuhtudel või eritingimustel sätteid, mis on sõnastatud:
 - artikli 30 lõikes 2;
 - artikli 44 lõike 1 punktis e ning lõigetes 3 ja 4;
 - artikli 55 lõikes 1 seoses artikliga 35, mis puudutab väiksemaid süütegusid;
 - artiklis 58 seoses artiklitega 37, 38 ja 39;
 - artiklis 59.
3. Iga riik või Euroopa Liit võib konventsioonile alla kirjutades või ratifitseerimis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja hoiule andes Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetud avalduses teatada, et ta jätab endale õiguse kriminaalkaristuste asemel näha ette mittekriminaalsed karistused artiklites 33 ja 34 viidatud tegude eest.
4. Iga konventsiooniosaline võib reservatsiooni täielikult või osaliselt tagasi võtta, esitades sellekohase avalduse Euroopa Nõukogu peasekretärile. Avaldus jõustub peasekretäri poolt avalduse kättesaamise kuupäeval.

Artikkel 79. Kehtivus ja reservatsioonide läbivaatamine

1. Artikli 78 lõigetes 2 ja 3 viidatud reservatsioonid kehtivad viis aastat alates asjaomase konventsiooniosalise suhtes konventsiooni jõustumise kuupäevast. Niisuguseid reservatsioone on võimalik siiski sama ajavahemiku võrra pikendada.
2. Kaheksateist kuud enne reservatsiooni kehtivusaja lõppu teatab Euroopa Nõukogu peasekretär asjaomasele konventsiooniosalisele kehtivusaja lõppemisest. Hiljemalt kolm kuud enne kehtivusaja lõppemist teatab konventsiooniosaline Euroopa Nõukogu peasekretärile oma otsusest reservatsiooni kohaldamist jätkata, seda muuta või see tagasi võtta. Asjaomase konventsiooniosalise teate puudumise korral teatab Euroopa Nõukogu peasekretär konventsiooniosalisele, et asjaomane reservatsioon pikeneb automaatselt kuue kuu võrra. Kui konventsiooniosaline ei teata enne selle ajavahemiku lõppemist oma kavatsusest reservatsiooni kohaldamist jätkata või seda muuta, siis loetakse reservatsioon lõppenuks.
3. Kui konventsiooniosaline teeb reservatsiooni vastavalt artikli 78 lõigetele 2 ja 3, esitab ta enne reservatsiooni pikendamist või juhul, kui seda nõutakse, NVPVEG-le selgituse põhjuste kohta, mis õigustavad reservatsiooni edasist kohaldamist.

Artikkel 80. Denonsseerimine

1. Konventsiooniosaline võib konventsiooni igal ajal denonsseerida Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava teatega.
2. Denonsseerimine jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele peasekretäri poolt sellekohase teate kättesaamise kuupäevast.

Artikkel 81. Teavitamine

Euroopa Nõukogu peasekretär teatab Euroopa Nõukogu liikmesriikidele, konventsiooni väljatöötamises osalenud mitteliikmesriikidele, allakirjutanutele, konventsiooniosalistele, Euroopa Liidule ja konventsiooniga ühinema kutsutud riikidele:

- a) allakirjutamisest;
- b) ratifitseerimis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja hoiule andmisest;
- c) artiklite 75 ja 76 kohaselt konventsiooni jõustumise kuupäevast;
- d) artikli 72 kohaselt vastu võetud muudatusest ning muudatuse jõustumise kuupäevast;
- e) artikli 78 kohaselt tehtud reservatsioonist või reservatsiooni tagasivõtmisest;
- f) artikli 80 kohasest denonsseerimisest;
- g) konventsiooniga seotud muust toimingust, teatest või teadaandest.

Selle kinnituseks on täievolilised esindajad konventsioonile alla kirjutanud.

Koostatud 11. mail 2011. aastal Istanbulis inglise ja prantsuse keeles ühes eksemplaris; mõlemad tekstid on võrdselt autentset ja antakse hoiule Euroopa Nõukogu arhiivi. Euroopa Nõukogu peasekretär edastab tõestatud ära kirjad kõigile Euroopa Nõukogu liikmesriikidele, konventsiooni väljatöötamises osalenud mitteliikmesriikidele, Euroopa Liidule ja konventsiooniga ühinema kutsutud riikidele.

Lisa. Eesõigused ja puutumatus (artikkel 66)

1. Käesolevat lisa kohaldatakse konventsiooni artiklis 66 nimetatud NVPVEG liikmetele ning samuti riike külastavate delegatsioonide teistele liikmetele. Lisa tähenduses hõlmab mõiste *riike külastavate delegatsioonide teised liikmed* konventsiooni artikli 68 lõikes 9 nimetatud riikide sõltumatuid eksperte ja spetsialiste, Euroopa Nõukogu koosseisulisi töötajaid ja Euroopa Nõukogu poolt tööle võetud tõlke, kes saavad NVPVEG-d riikide külastuste ajal.
2. NVPVEG liikmetel ning riike külastavate delegatsioonide teistel liikmetel on riikide külastuste ettevalmistamise ja läbiviimise ning järeltegevusega seotud ülesannete täitmise ajal, samuti nimetatud ülesannete täitmisega seotud reiside ajal järgmised eesõigused ja puutumatus:
 - a) puutumatus vahistamise või kinnipidamise ning isikliku pagasi arestimise suhtes ning kohtulik puutumatus ametiülesannete täitmisel tehtud tegude ning suuliste ja kirjalike avalduste suhtes;
 - b) vabastus igasugustest liikumisvabaduse piirangutest elukohariigist väljasõidul ja sinna naasmisel ning sissesõidul riiki ja väljasõidul riigist, kus nad oma ülesandeid täidavad, ning vabastus kohustusest registreerida end välismaalasena riigis, mida nad külastavad või millest nad oma ülesannete täitmisel läbi sõidavad.
3. Ametiülesannete täitmisega seotud reisidel antakse NVPVEG liikmetele ja riike külastavate delegatsioonide teistele liikmetele tolli- ja valuutakontrollis samad õigused nagu välisriikide valitsuste esindajatele ajutise ametilähetuse puhul.
4. NVPVEG liikmete ja riike külastavate delegatsioonide teiste liikmete poolt konventsiooni rakendamise hindamisega seotud dokumendid on puutumatud niivõrd, kui need on seotud NVPVEG tegevusega. NVPVEG ametlikku kirjavahetust ning NVPVEG liikmete ja riike külastavate delegatsioonide teiste liikmete ametlikku teabevahetust ei tohi kinni pidada ega tsenseerida.
5. Selleks, et tagada NVPVEG liikmetele ja riike külastavate delegatsioonide teistele liikmetele täielik sõnavabadus ja täielik sõltumatus oma ametiülesannete täitmisel, säilib kohtulik puutumatus nende poolt oma ametiülesannete täitmisel suuliselt või kirjalikult tehtud avalduste ja tehtud tegude suhtes ka siis, kui asjaomased isikud enam niisuguseid ülesandeid ei täida.
6. Eesõigused ja puutumatus antakse käesoleva lisa punktis 1 nimetatud isikutele, et kaitsta nende sõltumatust oma ülesannete täitmisel NVPVEG huvides ning mitte nende isikliku kasu eesmärgil. Käesoleva lisa punktis 1 nimetatud isikute puutumatus võtab ära Euroopa Nõukogu peasekretär mis tahes juhtumil, kui ta on arvamusel, et puutumatus takistab õigusemõistmist, ning kui selle äravõtmine ei kahjusta NVPVEG huve.